

سیمای بزرگان در قاب کوچک تلویزیون

«جلال‌الدین» نام سریالی است که جمعه‌شب‌ها از شبکه یک سیما پخش می‌شود. همان‌طور که از نام آن برمی‌آید این سریال داستان زندگی جلال‌الدین محمد بلخی ملقب به مولانا، شاعر و عارف نامی و بزرگ قرن هفتم ایران است.

به بهانه پخش «جلال‌الدین» از شبکه یک سیمای بزرگان در قاب کوچک تلویزیون

«جلال‌الدین» نام سریالی است که جمعه‌شب‌ها از شبکه یک سیما پخش می‌شود. همان‌طور که از نام آن برمی‌آید این سریال داستان زندگی جلال‌الدین محمد بلخی ملقب به مولانا، شاعر و عارف نامی و بزرگ قرن هفتم ایران است. جلال‌الدین اولین قسمت از پروژه مولاناست که قرار است در دو فصل زندگی این شاعر و عارف بزرگ را به نمایش بگذارد.

جلال‌الدین که نام فصل اول این سریال است به دوران کودکی مولانا می‌پردازد و فصل دوم که هنوز تولید آن آغاز نشده، جوانی و سپس دوران بلوغ فکری و شخصیتی مولانا را در میانسالی به تصویر می‌کشد. این سریال را که فاز اول آن در معاونت برون مرزی تولید شده ابتدا شهرام اسدی کارگردانی کرد، اما پس از درگذشت اردشیر ایران‌نژاد، تهیه‌کننده اولیه آن و سپرده شدن کار به مهدی همایونفر، آرش معیریان کارگردانی آن را به عهده گرفت.

علی نصیریان، علیرضا خمسه، لادن مستوفی، آرش مجیدی، علی دهکردی، شبنم مقدمی و محمدجواد جعفرپور بازیگران اصلی سری اول این مجموعه هستند.

جلال‌الدین محمد بلخی؛ مولانا

یکی از نقدهایی که همواره به مدیران فرهنگی در دوره‌های مختلف می‌شود این است که چرا شخصیت‌های بزرگ تاریخ این سرزمین کمتر به شکل فیلم و بخصوص سریال به تصویر کشیده می‌شوند. حافظ، سعدی، فردوسی، خیام، مولانا، عطار و رودکی فقط تعدادی از چهره‌های ادبی این سرزمین هستند که کمترین توجهی از جانب سینما و تلویزیون نسبت به ساخت آثاری با موضوع آنها شده است.

بسیاری براین باورند که اگر هالیوود چنین گنجینه معتبری را در اختیار داشت سال‌های سال از آنها فیلم و سریال و دیگر تولیدات فرهنگی روانه پرده سینماها یا آنتن شبکه‌های مختلف می‌کرد. اما این فقط یک طرف ماجراست زیرا میزان علاقه عمومی از یک طرف و حساسیت و حتی وسواس طیف صاحب‌نظر نسبت به افرادی از این دست باعث شده تلویزیون و سینما به عنوان دو مرجع اصلی کمتر جرات نزدیک شدن به آنها را داشته باشند. در واقع دردهای جانبی ساختن یک سریال درباره سعدی یا حافظ آن قدر زیاد است که نه فقط رسانه ملی و سینما که خود کارگردانان و نویسندگان و عوامل نیز ترجیح بدهند سراغ چنین موضوعاتی نروند.

از طرف دیگر، ساخت آثاری که بتواند همه را راضی کند نیازمند امکانات انسانی، تکنیکی و البته اقتصادی ویژه هم است. چنین دشواری‌هایی باعث شده سریالی درباره مولانا یا مولوی یکی از بزرگ‌ترین شاعران و عرفای تاریخ این سرزمین با احتیاط کامل و حتی نگرانی ساخته شود. به نظر می‌رسد این‌که ابتدا دوران کودکی مولانا ساخته شده نیز از همین نگاه احتیاط‌آمیز آمده باشد، زیرا سازندگان می‌خواهند ابتدا بازخوردهای قسمت اول را ببینند و اگر نتیجه لازم به دست آمد، قسمت دوم ساخته شود. این‌که قسمت دوم زندگی مولانا که دوران زندگی شاعرانه و عارفانه اوست، قسمت مهم‌تر است و حساسیت‌ها می‌تواند مانع ساخته شدنش هم بشود. حتی شبکه یک به عنوان متولی این سریال خیلی با احتیاط آن را تبلیغ و پخش کرد، زیرا بزرگی شخصیت مولانا، علاقه مردم و حساسیت‌های کارشناسی به حدی است که ساخت و نمایش آن بیشتر یک ریسک بزرگ به

شمار می‌آید.

جلال‌الدین کارش را بی‌سر و صدا آغاز کرده و ابتدا نه سریال شکوهمندی به نظر می‌رسد و نه سریالی ضعیف. هرچند دیالوگ‌های این سریال به گونه‌ای است که شاید دوبله را اجتناب‌ناپذیر کرده اما شاید همین نکته کمی به اصل باورپذیری سریال لطمه بزند به شکلی که ابتدا مخاطب ممکن است فکر کند این سریال ساخت یکی از کشورهای همسایه است که اتفاقاً بسیار هم علاقه‌مندند مولانا را متعلق به خودشان بدانند!

امید ذاکری‌نیا